

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และลูกค้าธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอสะเมิง จังหวัด
เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายพงษ์สิทธิ์ อาษา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กสิณ ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและลูกค้าธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ
ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร และความต้องการสินเชื่อใน
อนาคต ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการด้านต่าง ๆ แก่เกษตรกร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้คือ เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสะเมิง จำกัด และลูกค้า
ธ.ก.ส.อำเภอสะเมิง จำนวน 5 ตำบล โดยสุ่มตัวอย่างเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ 80 คน และลูกค้า
ธ.ก.ส. 108 คน รวมทั้งหมด 188 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์
โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความแตกต่าง
โดยใช้ t - test , Chi - square test

ตัวแปรที่นำมาศึกษา คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส สถานภาพตำแหน่ง
ผู้นำในชุมชน จำนวนแรงงานในครัวเรือน สภาพการถือครองที่ดิน จำนวนพื้นที่ที่ใช้ในการเกษตร

กิจกรรมการประกอบอาชีพ รายได้การเกษตร รายได้นอกการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร ในฟาร์ม อุปกรณ์ในการขนส่งผลิตผลการเกษตร จำนวนเงินกู้ที่ยังไม่ได้ชำระคืน และหลักประกัน เงินกู้

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้คือ เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36 - 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 7 แต่งงานแล้วและอยู่ร่วมกัน เกษตรกรไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 คน สภาพการถือครองที่ดินส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่ทำกินเฉลี่ย 8.06 ไร่ มีการประกอบอาชีพด้านการปลูกพืชเพียงอย่างเดียวเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 29,379.49 บาท รายได้นอกการเกษตรเฉลี่ย 23,686.33 บาท มูลค่าเครื่องจักรกลการเกษตรเฉลี่ย 9,596.25 บาท มูลค่าอุปกรณ์ในการขนส่งผลิตผลเฉลี่ย 52,431.82 บาท จำนวนเงินกู้ที่ยังไม่ได้ชำระคืนคงเหลือเท่ากับ 37,811.25 บาท และเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้ำประกันหนี้เงินกู้

เกษตรกรลูกค้ำ อ.ก.ส.ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36 - 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา แต่งงานแล้วและอยู่ร่วมกัน เกษตรกรไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.68 คน สภาพการถือครองที่ดินส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่ทำกินเฉลี่ย 9.15 ไร่ มีการประกอบอาชีพด้านการปลูกพืชเพียงอย่างเดียวมากที่สุด มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 41,985.58 บาท รายได้นอกการเกษตรเฉลี่ย 29,118.68 บาท มูลค่าเครื่องจักรกลการเกษตรเฉลี่ย 10,795.37 บาท มูลค่าอุปกรณ์ในการขนส่งผลิตผลเฉลี่ย 53,585.23 บาท จำนวนเงินกู้ที่ยังไม่ได้ชำระคืนคงเหลือเท่ากับ 61,243.52 บาท และเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้ำประกันหนี้เงินกู้

ผลการวิเคราะห์พบว่า รายได้จากการเกษตร และจำนวนเงินกู้ที่ยังไม่ได้ชำระคืน คงเหลือทั้งหมดของเกษตรกรที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตรและ อ.ก.ส.มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส สถานภาพตำแหน่งผู้นำในชุมชน จำนวนแรงงานในครัวเรือน สภาพการถือครองที่ดิน กิจกรรมการประกอบอาชีพ จำนวนพื้นที่ที่ใช้ในการเกษตร รายได้นอกการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์ในการขนส่งผลิตผลการเกษตร และหลักประกันเงินกู้ของเกษตรกร ไม่มีความแตกต่างกัน

ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ 69,312.50 บาท ต้องการชำระหนี้ 3 - 5 ปีเป็นส่วนใหญ่ และต้องการใช้เงินหุ้นสหกรณ์ค้ำประกันหนี้เงินกู้มากที่สุด ส่วนเกษตรกรลูกค้ำ อ.ก.ส.มีความต้องการสินเชื่อในอนาคตเฉลี่ยเท่ากับ 97,731.48 บาท ต้องการชำระหนี้เงินกู้ 3 - 5 ปีเป็นส่วนใหญ่ และต้องการใช้บ้านอาศัยของตนเองค้ำประกันหนี้เงินกู้มากที่สุด

ปัญหาของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร และลูกค้า ธ.ก.ส.ส่วนใหญ่พบปัญหาเดียวกันคือ ปัญหาด้านวัสดุ - อุปกรณ์การเกษตร ด้านการรับซื้อผลิตผล และด้านการให้สินเชื่อ ข้อเสนอแนะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคือ ควรสอบถามความต้องการของสมาชิกในการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและให้เพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งมีราคาต่ำกว่าท้องตลาด ข้อเสนอแนะของลูกค้า ธ.ก.ส.คือ ให้มีการบริการด้านวัสดุ - อุปกรณ์การเกษตรในราคาต่ำ โดยผ่านทางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (ส.ก.ต.) และ ธ.ก.ส.ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรขึ้น ที่อำเภอสะเมิง รวมถึงการร่วมมือกับรัฐบาลประกันราคาพืชผลทางการเกษตรด้วย

Independent Study Title   Characteristics of Agricultural Co-operative's Members and Bank of Agriculture and Agricultural Co-operative's Clients, Sa Moeng District, Chiang Mai Province.

Author   Mr. Pongsith Archar

M.S. (Agriculture)   Agricultural Extention

Examining Committee :

Asst. Prof. Dusdee Na Lampang	Chairman
Asst. Prof. Katin Srimongkol	Member
Asst. Prof. Warapa Kunaporn	Member
Asst. Prof. Prateep Kochsila	Member

Abstract

The purpose of this study was to examine human, economic and social factors, and future needs for credits among members of the Agricultural Co-operative's and clients of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operative's at Sa Moeng District, Chiang Mai Province as well as other pertinent aspects of services provided by the Co-operative's and the Bank.

The total number of sample population under study was 188, comprising of 80 members of the Co-operative's and 108 clients of the Bank from 5 different sub-districts. The data were obtained through questionnaires. The t-test and Ghi-square test were used to analyze the data.

The variable under study were age, educational background, marital status, social ranks, number of household work force, land holder, land area of agricultural pursuits, occupation activities, agricultural income, non-agricultural income, agricultural

equipment ownership, product transportation means, amount of un-paid credit, and collateral assets.

It was found that the majority of the Co-operative's members were between 36 - 50 years old, married, and completed grades 4 - 7. Most of the members did not hold any high-ranking positions in their communities. The average household work force was 2.46 . Most were land owners, with an average of 8.06 rai ownership, engaging largely in product cultivation. The average agricultural income was 29,379.49 baht and 23,686.33 baht for non-agricultural income. Agricultural equipment was valued at 9,596.25 baht and 52,431.82 baht for the means of product transportation. The average amount of money owed was 37,811.25 baht. The members relied mainly on person as collateral for the credit.

It was also found that the majority of the Bank's clients were between 36- 50, completed primary education and married. Most of the clients did not hold any high-ranking positions in their community. The average household work force was 2.68 . Most were land owners, with an average of 9.15 rai ownership, engaging largely in produce cultivation. The average agriculture income was 41,985.58 baht and 29,118.68 baht for non-agricultural income. Agricultural equipment was values at 10,795.37 baht and 53,585.23 baht for means of product transportation. The average amount of money owed was 61,243.52 baht. The members relied mainly on person as collaterals for the credit.

Furthermore, it was found that the difference between the farmer's income and the remaining amount owed to the Bank's and the Co-operative's was significant . There was no significant difference in terms of age, educational background, married status, social ranks, number of household work force, land holder, land area of agricultural pursuits, occupational activities, non-agricultural income, agricultural equipment ownership, product transportation means and collaterals assets.

In addition, it was shown that the needs for future credits for the Co-operative's members amounted to 69,312.50 baht on average, with an average of 3 - 5 year length of payment, and the credit would largely be secured against the farmer's membership account. As for the Bank's clients, the future credit were anticipated to the 97,731.48

baht on average, with an average 3 - 5 year length of payment. The majority, however, would rely on their home as collateral assets.

Finally, the Bank's clients and Co-operative's members were shown to have faced with the same problems, that is, the problems concerning agricultural materials and equipment, product distributing center and credit provision.

One recommendation made by the Co-operative's members was that they should be allowed to participate in the selection of merchandises for sale at the Co-operative in order to meet the local demands as well as to ensure the low prices. Another recommendation made by the Bank's clients was that the Agricultural Co-operative's should provide low-price agricultural materials and equipment. Moreover, a joint operation should be made between the Bank and relevant organizations to set up middle markets for the distribution of agricultural product at Sa Moeng. Price guarantee of product should also be obtained from the government.